

श्रीललितासहस्रनामस्तोत्रम्

मूलम्

PUBLISHED BY R. A. SASTRY

Care of THE VASANTA PRESS, ADYAR

श्रीललितासहस्रनामस्तोत्रम्

मूलम्

PUBLISHED BY R. A. SASTRY

Care of THE VASANTA PRESS, ADYAR

॥ श्रीः ॥

श्रीललितासहस्रनामस्तोत्रम्

॥ पूर्वभागः ॥

॥ श्रीललितामहात्रिपुरसुन्दर्यै नमः ॥

प्रथमोऽध्यायः

अगस्त्य उवाच—

अश्वानन महाबुद्धे सर्वशास्त्रविशारद ।
कथितं ललितादेव्याश्चरितं परमाद्भुतम् ॥ १ ॥
पूर्वं प्रादुर्भवो मातुस्ततः पट्टाभिषेचनम् ।
भण्डासुरवधश्चैव विस्तरेण त्वयोदितः ॥ २ ॥
वर्णितं श्रीपुरंचापि महाविभवविस्तरम् ।
श्रीमत्पञ्चदशक्षर्यामहिमा वर्णितस्तथा ॥ ३ ॥

षोढा न्यानादयो न्यासा न्यासखण्डे समीरिताः ।
 अन्तर्यागक्रमश्चैव वहिर्यागक्रमस्तथा ॥ ४ ॥
 महायागक्रमश्चैव पूजाखण्डे प्रकीर्तिताः ।
 पुरश्चरणखण्डे तु जपलक्षणमीरितम् ॥ ५ ॥
 होमखण्डे त्वया प्रोक्तो होमद्रव्यविधिक्रमः ।
 चक्रराजन्य विद्यायाः श्रीदेव्या देशिकात्मनोः ॥ ६ ॥
 रहस्यखण्डे तादात्म्यं परस्परमुदीरितम् ।
 स्तोत्रखण्डे बहुविधाः स्तुतयः परिकीर्तिताः ॥ ७ ॥
 मन्त्रिणीदण्डिनीदेव्योः प्रोक्ते नामसहस्रके ।
 न तु श्रीललितादेव्याः प्रोक्तं नामसहस्रकम् ॥ ८ ॥
 तत्र मे संशयो जातो ह्यग्रीव दयानिवे ।
 किं वा त्वया विस्मृतं तज्ज्ञात्वा वा समुपेक्षितम् ॥ ९ ॥
 मम वा योग्यता नास्ति श्रोतुं नामसहस्रकम् ।
 किमर्थं भवता नोक्तं तत्र मे कारणं वद ॥ १० ॥

सूत उवाच—

इति पृष्टो ह्यग्रीवो मुनिना कुम्भजन्मना ।
 प्रहृष्टो वचनं प्राह तापसं कुम्भसंभवम् ॥ ११ ॥

श्रीह्यग्रीव उवाच—

लोपामुद्रापतेऽगस्त्य सावधानमनाः शृणु ।
 नाम्नां सहस्रं यन्नोक्तं कारणं तद्वदामि ते ॥ १२ ॥

प्रथमोऽध्यायः

गृह्यमिति मन्त्राहं नोक्तवांस्तं न चान्यथा ।
पुनश्च वृच्छते भक्त्या तन्मात्तते वदाम्यहम् ॥ १३ ॥
ब्रूयाच्छिष्याय भक्ताय रहस्यमपि देशिकः ।
भवता न प्रदेयं स्याद्भक्ताय कदाचन ॥ १४ ॥
न शठाय न दुष्टाय नाविश्वासाय कर्हिचित् ।
श्रीनाट्टनक्तियुक्ताय श्रीविद्याराजवेदिने ॥ १५ ॥
उपासकाय शुद्धाय देयं नामसहस्रकम् ।
यानि नामसहस्राणि सद्यः सिद्धिप्रदानि वै ॥ १६ ॥
तन्त्रेषु ललितादेव्यास्तेषु मुख्यमिदं मुने ।
श्रीविद्यैव तु मन्त्राणां तत्र कादिर्यथा परा ॥ १७ ॥
पुगणां श्रीपुरमिव शक्तीनां ललिता यथा ।
श्रीविद्योपासकानां च यथा देवो वरः शिवः ॥ १८ ॥
तथा नामसहस्रेषु वरमेतत्प्रकीर्तितम् ।
यथास्य पठनाद्देवी प्रीयते ललिताम्बिका ॥ १९ ॥
अन्यनामसहस्रस्य पाठान्न प्रीयते तथा ।
श्रीमातुः प्रीतये तस्मादनिशं कीर्तयेदिदम् ॥ २० ॥
बिल्वपत्रैश्चक्रराजे योऽर्चयेल्ललिताम्बिकाम् ।
पद्मैर्वा तुलसीपुष्पैरेभिर्नामसहस्रकैः ॥ २१ ॥
सद्यः प्रसादं कुरुते तत्र सिंहासनेश्वरी ।
चक्राधिराजमभ्यर्च्य जप्त्वा पञ्चदशाक्षरीम् ॥ २२ ॥

जपान्ते कीर्तयेन्नित्यमिदं नामसहस्रकम् ।
 जपपूजाद्यशक्तश्चेत्पठेन्नामसहस्रकम् ॥ २३ ॥
 साङ्गार्चनं साङ्गजपे यत्फलं तदवाप्नुयात् ।
 उपासने स्तुतीरन्याः पठेदभ्युदयो हि सः ॥ २४ ॥
 इदं नामसहस्रं तु कीर्तयेन्नित्यकर्मवत् ।
 चक्रराजार्चनं देव्या जपो नाम्नां च कीर्तनम् ॥ २५ ॥
 भक्तस्य कृत्यमेतावदन्यदभ्युदयं विदुः ।
 भक्तस्यावश्यकमिदं नामसाहस्रकीर्तनम् ॥ २६ ॥
 तत्र हेतुं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं कुम्भसंभव ।
 पुरा श्रीललितादेवी भक्तानां हितकाम्यया ॥ २७ ॥
 वाग्देवीर्वशिनीमुख्याः समाहूयेदमब्रवीत् ।

देव्युवाच—

वाग्देवता वशिन्याद्याः शृणुध्वं वचनं मम ॥ २८ ॥
 भवत्यो मत्प्रसादेन प्रोल्लसद्वाग्बिभूतयः ।
 मद्भक्तानां वाग्बिभूतिप्रदाने विनियोजिताः ॥ २९ ॥
 मच्चक्रस्य रहस्यज्ञा मम नामपरायणाः ।
 मम स्तोत्रविधानाय तस्मादाज्ञापयामि वः ॥ ३० ॥
 कुरुध्वमङ्कितं स्तोत्रं मम नामसहस्रकैः ।
 येन भक्तैः स्तुताया मे सद्यः प्रीतिः परा भवेत् ॥ ३१ ॥

प्रथमोऽध्यायः

हयग्रीव उवाच—

इत्याज्ञप्ता वचोदंभ्यो देव्या श्रीललिताम्बया ।

रहस्यैर्नामभिर्दिव्यैश्चक्रुः स्तोत्रमनुत्तमम् ॥ ३२ ॥

रहस्यनाममाहस्रमिति तद्विश्रुतं परम् ।

ततः कदाचित्सदसि स्थित्वा सिंहासनेऽम्बिका ॥ ३३ ॥

स्वसेवावसरं प्रादात्सर्वेषां कुम्भसंभव ।

मेवार्थमागतास्तत्र ब्रह्माणी ब्रह्मकोटयः ॥ ३४ ॥

लक्ष्मीनारायणानां च कोटयः सन्नुपागताः ।

गौरीकोटिसमेतानां रुद्राणामपि कोटयः ॥ ३५ ॥

मन्त्रिणीदण्डिनीमुख्याः मेवार्थं याः समागताः ।

शक्तयो विविधाकारास्तासां संख्या न विद्यते ॥ ३६ ॥

दिव्यौघा मानमौघाश्च सिद्धौघाश्च समागताः ।

तत्र श्रीललितादेवी सर्वेषां दर्शनं ददौ ॥ ३७ ॥

तेषु दृष्टोपविष्टेषु स्वे स्वे स्थाने यथाक्रमम् ।

ततः श्रीललितादेवीकटाक्षाक्षेपचोदिताः ॥ ३८ ॥

उत्थाय वशिनीमुख्या बद्धाञ्जलिपुटास्तदा ।

अस्तुवन्नामसाहस्रैः स्वकृतैर्ललिताम्बिकाम् ॥ ३९ ॥

श्रुत्वा स्तवं प्रसन्नाभूल्ललिता परमेश्वरी ।

सर्वे ने विस्मयं जग्मुर्ये तत्र सदसि स्थिताः ॥ ४० ॥

ततः प्रोवाच ललिता सदस्यान्देवतागणान् ।

देव्युवाच—

नमाज्ञयैव वाग्देव्यश्चक्रुः स्तोत्रमनुत्तमम् ॥ ४१ ॥

अङ्कितं नामभिर्दिव्यैर्मम प्रीतिविधायकैः ।

तत्पठध्वं सदा यूयं स्तोत्रं मत्प्रीतिवृद्धये ॥ ४२ ॥

प्रवर्तयध्वं भक्तेषु मम नामसहस्रकम् ।

इदं नामसहस्रं मे यो भक्तः पठते सकृत् ॥ ४३ ॥

स मे प्रियतमो ज्ञेयस्तस्मै कामान्ददाम्यहम् ।

श्रीचके मां समभ्यर्च्य जप्त्वा पञ्चदशाक्षरीम् ॥ ४४ ॥

पश्चान्नामसहस्रं मे कीर्तयेन्मम तुष्टये ।

मामर्चयतु वा मा वा विद्यां जपतु वा न वा ॥ ४५ ॥

कीर्तयेन्नामसाहस्रमिदं मत्प्रीतये सदा ।

मत्प्रीत्या सकलान्कामाँल्लभते नात्र संशयः ॥ ४६ ॥

तस्मान्नामसाहस्रं मे कीर्तयध्वं सदादरात् ।

हयग्रीव उवाच—

इति श्रीललितेशानी शास्ति देवान्सहानुगान् ॥ ४७ ॥

तदाज्ञया तदारभ्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ।

शक्तयो मन्त्रिणीमुख्या इदं नामसहस्रकम् ॥ ४८ ॥

पठन्ति भक्त्या सततं ललितापरितुष्टये ।

तस्मादवश्यं भक्तेन कीर्तनीयमिदं मुने ॥ ४९ ॥

आवश्यकत्वे हेतुस्ते मया प्रोक्तो सुनोश्चर ।

इदानीं नामसाहस्रं वक्ष्यामि श्रद्धया शृणु ॥ ५० ॥

न्यासः ॥

(अस्य श्री ललितासहस्रनामस्तोत्रमालामन्त्रस्य । वशिन्यादि-
वाग्देवता ऋषयः । अनुष्टुप् छन्दः । श्रीललितापरमेश्वरी देवता ।
श्रीमद्भागभवकृतेति बीजम् । मध्यकृतेति शक्तिः । शक्तिकृतेति की-
लकम् । श्रीललितामहात्रिपुरमुन्दरीप्रसादसिद्धिद्वारा चिन्तितफला-
वाप्त्यर्थे जपे विनियोगः । मूलमन्त्रेण करपङ्कन्यासान् कृत्वा)

ध्यानम्—

सिन्दूरारुणविग्रहां त्रिणयनां माणिक्यमौलिस्फुर-

त्तारानायकगेखरां स्मितमुखीभापीनवक्षोरुहाम् ।

पाणिभ्यामलिपूर्णरत्नचषकं रक्तोत्पलं विभ्रतीं

सौम्यां रत्नघटस्थरक्तचरणां ध्यायेत्परामम्बिकान् ॥ ५१ ॥

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे उत्तरखण्डे श्रीहयग्रीवागस्त्यसवादे

श्रीललितानामसहस्रपूर्वभागो नाम

प्रथमोऽध्यायः ॥

द्वितीयोऽध्यायः

श्रीमाता श्रीमहाराज्ञी श्रीमत्सिंहासनेश्वरी ।

चिदभिकुण्डसंभूता देवकार्यममुद्यता ॥ १ ॥

उद्यद्भानुमहस्त्राभा चतुर्बाहुसमन्विता ।

रागस्वरूपपाशाढ्या क्रोधाकाराङ्कुशोज्ज्वला ॥ २ ॥

मनोरूपेक्षुकोदण्डा पञ्चतन्मात्रसायका । (10)

निजारुणप्रभापूरमज्जद्ब्रह्माण्डमण्डला ॥ ३ ॥

चम्पकाशोकपुन्नागसौगन्धिकलसत्कचा ।

कुरुविन्दमणिश्रेणीकनत्कोटीरमण्डिता ॥ ४ ॥

अष्टमीचन्द्रविभ्राजदलिकस्थलशोभिता ।

मुखचन्द्रकलङ्काभमृगनाभिविशेषका ॥ ५ ॥

वदनस्मरमाङ्गल्यगृहतोरणचिलिका ।

वक्त्रलक्ष्मीपरीवाहचलन्मीनाभलोचना ॥ ६ ॥

नवचम्पकपुष्पाभनासादण्डविराजिता ।

ताराकान्तितिरस्कारिनासाभरणभासुरा ॥ ७ ॥ (20)

कदम्बमञ्जरीवल्लसकर्णपूरमनोहरा ।

ताटङ्कयुगलीभूततपनोद्भुपमण्डला ॥ ८ ॥

पद्मरागशिलादर्शपरिभाविकपोलभूः ।

नवविद्रुमविम्बश्रीन्यक्काग्रिदनच्छदा ॥ ९ ॥

शुद्धविधाङ्कुगकारद्विजपङ्क्तिद्वयोज्ज्वला ।

कर्पूरवीटिकानोदसमाकर्षद्विगन्तरा ॥ १० ॥

निजसल्लापनाधुर्यविनिर्भस्मितकच्छर्पी ।

मन्दस्मितप्रभापूरमज्जत्कामेशमानसा ॥ ११ ॥

अनाकलितसादृश्यच्युतुकश्रीविराजिता ।

कामेशवद्धमाङ्गल्यसूत्रशोभितकन्धरा ॥ १२ ॥ (३१)

कनकाङ्गदकेयूरकमनीयभुजान्विता ।

रत्नत्रैवेयचिन्ताकलोलमुक्ताफलान्विता ॥ १३ ॥

कामेश्वरप्रेमरत्नमणिपतिपणस्तनी ।

नाभ्यालवालरोमालिलताफलकुचद्वयी ॥ १४ ॥

लक्ष्यरोमलताधारतासमुन्नेयमध्यमा ।

स्तनभारदलन्मध्यपट्टबन्धवलित्रया ॥ १५ ॥

अरुणारुणकौसुम्भवस्त्रभास्वत्कटीतटी ।

रत्नकिङ्किणिकारम्यरशनादामभूषिता ॥ १६ ॥

कामेशज्ञातसौभाग्यमार्दवोरुद्वयान्विता ।

माणिक्यमकुटाकारजानुद्वयविराजिता ॥ १७ ॥ (३१)

इन्द्रगोपपरिक्षिप्तस्मरतूणाभजङ्घिका ।

गूढगुल्फा कूर्मपृष्ठजयिष्णुप्रपदान्विता ॥ १८ ॥

नखदीधितिसंछन्नमज्जनतमोगुणा ।
 पदद्वयप्रभाजालपराकृतसरोरुहा ॥ १९ ॥
 शिञ्जानमणिमञ्जीरमण्डितश्रीपदाम्बुजा ।
 मरालीमन्दगमना महालावण्यगेवधिः ॥ २० ॥
 सर्वारुणा ऽनवघाङ्गी सर्वाभरणभूषिता । (50)
 शिवकामेश्वराङ्गस्था शिवा स्वाधीनवल्लभा ॥ २१ ॥
 सुमेरुमध्यशृङ्गस्था श्रीमन्नगरनायिका ।
 चिन्तामणिगृहान्तस्था पञ्चब्रह्मासनस्थिता ॥ २२ ॥
 महापद्माटवीसंस्था कदम्बवनवासिनी ।
 सुधासागरमध्यस्था (60) कामाक्षी कामदायिनी ॥ २३ ॥
 देवर्षिगणसंघातस्तूयमानात्मवैभवा ।
 भण्डासुर वधोद्युक्तशक्तिसेनासमन्विता ॥ २४ ॥
 संपत्करीसमारूढसिंधुरव्रजसेविता ।
 अश्वारूढाधिष्ठिताश्वकोठिकोटिभिरावृता ॥ २५ ॥
 चक्रराजरथारूढसर्वायुधपरिष्कृता ।
 गेयचक्ररथारूढमन्त्रिणीपरिसेविता ॥ २६ ॥
 किरिचक्ररथारूढदण्डनाथापुरस्कृता । (70)
 ज्वालामालिनिकाक्षिसवह्निप्राकारमध्यगा ॥ २७ ॥
 भण्डसैन्यवधोद्युक्तशक्तिविक्रमहर्षिता ।
 नित्यापराक्रमाटोपनिरीक्षणसमुत्सुका ॥ २८ ॥

- मण्डपुत्रवधोद्युक्तवालाविक्रमनन्दिता ।
 मन्त्रिण्यम्बाविरचितविषङ्गवधतोपिता ॥ २९ ॥
 विशुकप्राणहरणवाराहीवीर्यनन्दिता ।
 कामेश्वरमुखालोककल्पितश्रीगणेश्वरा ॥ ३० ॥
 महागणेशनिर्मितविघ्नयन्त्रप्रहर्षिता ।
 मण्डाम्बुन्द्रनिर्मुक्तशस्त्रप्रत्यस्त्रवर्षिणी ॥ ३१ ॥
 करागुड्लिनस्वोत्पन्ननागयणदशाकृतिः । (80)
 महापाशुपतास्त्राग्निनिर्दग्धासुरसैनिका ॥ ३२ ॥
 कामेश्वरास्त्रनिर्दग्धसमण्डाम्बुरसैनिका (शून्यका) ।
 ब्रह्मोपेन्द्रमहेन्द्रादिदेवसंस्तुतवैभवा ॥ ३३ ॥
 हरनेत्राग्निसंदग्धकामसंजीवनौषधिः ।
 श्रीमद्वाग्भवकूटैकम्बरूपमुखपङ्कजा ॥ ३४ ॥
 कण्ठाघःकटिपर्यन्तमध्यकूटम्बरूपिणी ।
 शक्तिकूटैकतापन्नकटचधोभागधारिणी ॥ ३५ ॥
 मूलमन्त्रात्मिका मूलकूटत्रयकलेवरा ।
 कुलामृतैकरसिका (90) कुलसंकेतपाल्मिती ॥ ३६ ॥
 कुलाङ्गना कुलान्तस्था कौलिनी कुलयोगिनी ।
 अकुला समयान्तस्था समयाचारतत्परा ॥ ३७ ॥
 मूलाधारैकनिलया ब्रह्मग्रन्थिविभेदिनी । (100)
 मणिपूरान्तरुदिता विष्णुग्रन्थिविभेदिनी ॥ ३८ ॥

आज्ञाचक्रान्तरालस्था रुद्रग्रन्थिविभेदिनी ।
 सहस्राराम्बुजारूढा सुधासाराभिवर्षिणी ॥ ३९ ॥
 तटिल्लतासमरुचिः षट्चक्रोपरि संस्थिता ।
 महासक्तिः कुण्डलिनी (110) विसतन्तुतनीयसी ॥ ४० ॥
 भवानी भावनागम्या भवारण्यकुठारिका ।
 भद्रप्रिया भद्रमूर्ति भक्तसौभाग्यदायिनी ॥ ४१ ॥
 भक्तिप्रिया भक्तिगम्या भक्तिवश्या (120) भयापहा ।
 शांभवी शारदाराध्या शर्वाणी शर्मदायिनी ॥ ४२ ॥
 शांकरी श्रीकरी साध्वी शरच्चन्द्रनिभानना ।
 शातोदरी (130) शान्तिमती निराधारा निरञ्जना ॥ ४३ ॥
 निर्लेपा निर्मला नित्या निराकारा निराकुला ।
 निर्गुणा निष्कला (140) शान्ता निष्कामा निरुपप्लवा ॥ ४४ ॥
 नित्यमुक्ता निर्विकारा निष्प्रपञ्चा निराश्रया ।
 नित्यशुद्धा नित्यबुद्धा निरवघा (150) निरन्तरा ॥ ४५ ॥
 निष्कारणा निष्कलङ्का निरुपाधि निर्रीश्वरा ।
 नीरागा रागमथना निर्मदा मदनाशिनी ॥ ४६ ॥
 निश्चिन्ता (160) निरहंकारा निर्मोहा मोहनाशिनी ।
 निर्ममा ममताहन्त्री निष्पापा पापनाशिनी ॥ ४७ ॥
 निष्क्रोधा क्रोधशमनी निर्लोभा (170) लोभनाशिनी ।
 निःसंशया संशयघ्नी निर्भवा भवनाशिनी ॥ ४८ ॥

निर्विकल्पा निरावाधा निर्भेदा भेदनाशिनी ।
 निर्नाशा (180) मृत्युमधनी निष्क्रिया निष्परिग्रहा ॥ ४९ ॥
 निम्तुला नीलचिकुरा निरपाया निरत्यया ।
 दुर्लभा दुर्गमा दुर्गा (190) दुःखहन्त्री सुखप्रदा ॥ ५० ॥
 दुष्टदूरा दुराचारशमनी दोषवर्जिता ।
 सर्वज्ञा सान्द्रकरुणा समानाधिकवर्जिता ॥ ५१ ॥
 सर्वशक्तिमयी सर्वमङ्गला (200) सद्गतिप्रदा ।
 सर्वेश्वरी सर्वमयी सर्वमन्त्रस्वरूपिणी ॥ ५२ ॥
 सर्वयन्त्रात्मिका सर्वतन्त्ररूपा मनोन्मनी ।
 माहेश्वरी महादेवी महालक्ष्मी (210) मूर्डप्रिया ॥ ५३ ॥
 महारूपा महापूज्या महापातकनाशिनी ।
 महामाया महासत्त्वा महाशक्ति र्महारतिः ॥ ५४ ॥
 महाभोगा महैश्वर्या (220) महावीर्या महाबला ।
 महाबुद्धि र्महासिद्धि र्महायोगीश्वरेश्वरी ॥ ५५ ॥
 महातन्त्रा महामन्त्रा महायन्त्रा महासना ।
 महायागक्रमाराध्या (230) महाभैरवपूजिता ॥ ५६ ॥
 महेश्वरमहाकल्पमहाताण्डवसाक्षिणी ।
 महाकामेशमहिषी महातिपुरसुन्दरी ॥ ५७ ॥
 चतुःषष्ट्युपचाराढ्या चतुःषष्टिकलामयी ।
 महाचतुःषष्टिकोटियोगिनीगणमेविता ॥ ५८ ॥

मनुविद्या चन्द्रविद्या चन्द्रमण्डलमध्यगा । (240)
 चारुरूपा चारुहासा चारुचन्द्रकलाधरा ॥ ५९ ॥
 चराचरजगन्नाथा चक्रराजनिकेतना ।
 पार्वती पद्मनयना पद्मरागसमग्रभा ॥ ६० ॥
 पञ्चप्रेतासनासीना पञ्चब्रह्मस्वरूपिणी । (250)
 चिन्मयी परमानन्दा विज्ञानवनरूपिणी ॥ ६१ ॥
 ध्यानध्यातृध्येयरूपा धर्माधर्मविवर्जिता ।
 विश्वरूपा जागरिणी स्वपन्ती तैजसात्मिका ॥ ६२ ॥
 सुप्ता (260) प्राज्ञात्मिका तुर्या सर्वावस्थाविवर्जिता ।
 सृष्टिकर्त्री ब्रह्मरूपा गोप्त्री गोविन्दरूपिणी ॥ ६३ ॥
 संहारिणी रुद्ररूपा तिरोधानकरी (270) ईश्वरी ।
 सदाशिवा ऽनुग्रहदा पञ्चकृत्यपरायणा ॥ ६४ ॥
 भानुमण्डलमध्यस्था भैरवी भगमालिनी ।
 पद्मासना भगवती पद्मनाभसहोदरी ॥ ६५ ॥ (280)
 उन्मेषनिमिषोत्पन्नविपन्नभुवनावलिः ।
 सहस्रशीर्षवदना सहस्राक्षी सहस्रपात् ॥ ६६ ॥
 आब्रह्मकीटजननी वर्णाश्रमविधायिनी ।
 निजाज्ञारूपनिगमा पुण्यापुण्यफलप्रदा ॥ ६७ ॥
 श्रुतिसीमन्तसिन्दूरीकृतपादाब्जधूलिका ।
 सकलागमसंदोहशुक्तिसंपुटमौक्तिका ॥ ६८ ॥ (290)

- पुरुषार्थप्रदा पूर्णा भोगिनी लुबनेश्वरी ।
 अम्बिका ऽनादिनिधना हृग्ग्रह्णेन्द्रमेविता ॥ ६९ ॥
 नारायणी नादरूपा नानन्दपविवर्जिता । (३०५)
 ह्रींकारिणी ह्रीमती हृद्या त्रेप्रोपादेयवर्जिता ॥ ७० ॥
 राजराजार्चिता राज्ञी रम्या राजीवलोचना ।
 रञ्जनी रमणी (३१०) रम्या रणत्किङ्किणिमेखला ॥ ७१ ॥
 रमा राकेन्दुवदना रतिरूपा रतिप्रिया ।
 रक्षाकरी राक्षसघ्नी रामा रमणलम्पटा ॥ ७२ ॥ (३२०)
 काम्या कामकरूपा कदम्बकुमुमप्रिया ।
 कल्याणी जगतीकन्दा करुणारससागरा ॥ ७३ ॥
 कलावती कलालापा कान्ता कादम्बरीप्रिया । (३३०)
 वरदा वामनयना वारुणीमदविह्वला ॥ ७४ ॥
 विश्वाधिका वेदवेद्या विन्ध्याचलनिवासिनी ।
 विधात्री वेदजननी विष्णुमाया विलासिनी ॥ ७५ ॥ (३४०)
 क्षेत्रस्वरूपा क्षेत्रेशी क्षेत्रक्षेत्रज्ञपालिनी ।
 क्षयवृद्धिविनिर्मुक्ता क्षेत्रपालसमर्चिता ॥ ७६ ॥
 विजया विमला वन्द्या वन्दारुजनवत्सला ।
 वाग्वादिनी (३५०) वामकेशी वह्निमण्डलवासिनी ॥ ७७ ॥
 भक्तिमत्कल्पलतिका पशुपाशविमोचिनी ।
 संहताशेषपाषण्डा सदाचारप्रवर्तिका ॥ ७८ ॥

तापत्रयाग्निसंतप्तसमाह्लादनचन्द्रिका ।
 तरुणी तापसाराध्या तनुमध्या (३६०) तमोऽपहा ॥ ७९ ॥
 चित्ति स्तत्पदलक्ष्यार्था चिदेकरसरूपिणी ।
 म्वात्मानन्दलवीभूतब्रह्माद्यानन्दसंततिः ॥ ८० ॥
 परा प्रत्यक्चितीरूपा पश्यन्ती परदेवता ।
 मध्यमा (३७०) वैखरीरूपा भक्तमानसहंसिका ॥ ८१ ॥
 कामेश्वरप्राणनाडी कृतज्ञा कामपूजिता ।
 शृङ्गाररससंपूर्णा जया जालन्धगस्थिता ॥ ८२ ॥
 ओड्याणपीठनिलया विन्दुमण्डलवासिनी । (३८०)
 रहोयागक्रमाराध्या रहस्तर्पणतर्पिता ॥ ८३ ॥
 सद्यःप्रसादिनी विश्वसाक्षिणी साक्षिवर्जिता ।
 षडङ्गदेवतायुक्ता षाड्गुण्यपरिपूरिता ॥ ८४ ॥
 नित्यक्लिन्ना निरुपमा निर्वाणसुखदायिनी । (३९०)
 नित्याषोडशिकारूपा श्रीकण्ठार्धशरीरिणी ॥ ८५ ॥
 प्रभावती प्रभारूपा प्रसिद्धा परमेश्वरी ।
 मूलप्रकृति रव्यक्ता व्यक्ताव्यक्तस्वरूपिणी ॥ ८६ ॥
 व्यापिनी (४००) विविधाकारा विद्याविद्यास्वरूपिणी ।
 महाकामेशनयनकुमुदाह्लादकौमुदी ॥ ८७ ॥
 भक्ताहार्दतमोभेदभानुमद्भानुसंततिः ।
 शिवदृती शिवाराध्या शिवमूर्तिः शिवंकरी ॥ ८८ ॥

शिवप्रिया शिवपरा (410) शिष्टेष्टा शिष्टपूजिता ।
 अप्रमेया म्वप्रकाशा मनोवाचामगोचरा ॥ ८९ ॥
 चिच्छक्ति श्वेतनारूपा जडशक्ति र्जडात्मिका ।
 गायत्री (420) व्याहृतिः सन्ध्या द्विजवृन्दनिषेविता ॥ ९० ॥
 तत्त्वामना तत्त्वमयी (तत्-त्वं-अयी) पञ्चकोशान्तरस्थिता ।
 निःसीमसहिमा नित्ययौवना (430) मदशालिनी ॥ ९१ ॥
 मदघूर्णितरक्ताक्षी मदपाटलगण्डभूः ।
 चन्दनद्रवदिग्धाङ्गी चाम्पेयकुमुमप्रिया ॥ ९२ ॥
 कुण्डला कामलाकारा कुरुकुला कुलेश्वरी ।
 कुलकुण्डालया (440) कौलमार्गतत्परमेविता ॥ ९३ ॥
 कुमारगणनाथाम्बा तुष्टिः पुष्टि र्भृति धृतिः ।
 शान्तिः म्वन्तिमर्ता कान्ति र्नन्दिनी (450) विघ्ननाशिनी ॥
 तेजोवती त्रिनयना लोलाक्षीकामरूपिणी ।
 मालिनी हंसिनी माता मलयाचलवासिनी ॥ ९५ ॥
 सुमुखी नलिनी (460) सुभ्रूः शोभना सुरनायिका ।
 कालकण्ठी कान्तिमर्ता क्षोभिणी मूक्ष्मरूपिणी ॥ ९६ ॥
 वज्रेश्वरी वामदेवी वयोऽवस्थाविवर्जिता । (470)
 सिद्धेश्वरी सिद्धविद्या सिद्धमाता यशस्विनी ॥ ९७ ॥
 विशुद्धचक्रनिलया ऽऽरक्तवर्णा त्रिलोचना ।
 खट्वाङ्गादिप्रहरणा वदनैकसमन्विता ॥ ९८ ॥

पायसान्नप्रिया (480) त्वक्स्था पशुलोकभयंकरी ।
 अमृतादिमहाशक्तिसंवृता डाकिनीश्वरी ॥ ९९ ॥
 अनाहताब्जनिलया श्यामाभा वदनद्रया ।
 दंष्ट्रोज्ज्वला ऽक्षमालादिधरा रुधिरसंस्थिता ॥ १०० ॥ (490)
 कालरात्र्यादिशक्त्यौघवृता स्निग्धौदनप्रिया ।
 महावीरेन्द्रवरदा राकिण्यम्बास्वरूपिणी ॥ १०१ ॥
 मणिपूराब्जनिलया वदनत्रयसंयुता ।
 वज्रादिकायुधोपेता डामर्यादिभिरावृता ॥ १०२ ॥
 रक्तवर्णा मांसनिष्ठा (500) गुडान्नप्रीतमानसा ।
 समस्तभक्तसुखदा लाकिन्यम्बास्वरूपिणी ॥ १०३ ॥
 स्वाधिष्ठानाम्बुजगता चतुर्वक्त्रमनोहरा ।
 शूलाद्यायुधसंपन्ना पीतवर्णा ऽतिगर्विता ॥ १०४ ॥
 मेदोनिष्ठा मधुप्रीता (510) बन्दिन्यादिसमन्विता ।
 दध्यन्नासक्तहृदया काकिनीरूपधारिणी ॥ १०५ ॥
 मूलाधाराम्बुजारूढा पञ्चवक्त्रा ऽस्थिसंस्थिता ।
 अङ्कुशादिप्रहरणा वरदादिनिषेविता ॥ १०६ ॥
 मुद्गौदनासक्तचित्ता साकिन्यम्बास्वरूपिणी । (520)
 आज्ञाचक्राब्जनिलया शुक्लवर्णा षडानना ॥ १०७ ॥
 मज्जासंस्था हंसवतीमुख्यशक्तिसमन्विता ।
 हरिद्रान्नैकगसिका हाकिनीरूपधारिणी ॥ १०८ ॥

- सहस्रदलपद्मम्था सर्ववर्णोपशोभिता ।
 सर्वायुधधरा (530) गुह्यमंस्थिता सवतोमुर्वा ॥ १०९ ॥
 सर्वोदनप्रीतचित्ता याकिन्यम्बान्वरूपिणी ।
 स्वाहा स्वधा ऽमतिर्मेधा श्रुतिः स्मृतिर (540) नुत्तमा ॥ ११० ॥
 पुण्यकीर्त्तिः पुण्यलभ्या पुण्यश्रवणकीर्तना ।
 पुलोमजार्चिता बन्धमोचनी वर्वे(बंधु)गलका ॥ १११ ॥
 विमर्शरूपिणी विद्या वियदादिजगत्प्रसूः । (550)
 सर्वव्याधिप्रशमनी सर्वमृत्युनिवारिणी ॥ ११२ ॥
 अग्रगण्या ऽचिन्त्यरूपा कलिकल्मषनाशिनी ।
 कात्यायनी कालहन्त्री कमलाक्षनिषेविता ॥ ११३ ॥
 ताम्बूलपूरितमुर्वा दाडिर्माकुसुमप्रभा । (560)
 मृगाक्षी मोहिनी मुग्या मृडानी मित्ररूपिणी ॥ ११४ ॥
 नित्यतृप्ता भक्तनिधिर्नियन्त्री निखिलेश्वरी ।
 मैत्र्यादिवासनालभ्या (570) महाप्रलयसाक्षिणी ॥ ११५ ॥
 पराशक्तिः परानिष्ठा प्रज्ञानघनरूपिणी ।
 माध्वीपानालसा मत्ता मातृकावर्णरूपिणी ॥ ११६ ॥
 महाकैलासनिलया मृणालमृदुदोर्लता ।
 महनीया (580) दयानूर्तिर्मेहासाम्राज्यशालिनी ॥ ११७ ॥
 आत्मविद्या महाविद्या श्रीविद्या कामसेविता ।
 श्रीषोडशाक्षरीविद्या त्रिकूटा कामकोटिका ॥ ११८ ॥

कटाक्षकिङ्करीभूतकमलाकोटिमेविता । (590)
 शिरःस्थिता चन्द्रनिभा भालस्थेन्द्रधनुःप्रभा ॥ ११९ ॥
 हृदयस्था रविप्रख्या त्रिकोणान्तरदीपिका ।
 दाक्षायणी दैत्यहन्त्री दक्षयज्ञविनाशिनी ॥ १२० ॥ (600)
 दरान्दोलितदीर्घाक्षी दरहासोज्ज्वलन्मुखी ।
 गुरुमूर्ति गुणनिधि गोमाता गुहजन्मभूः ॥ १२१ ॥
 देवेशी दण्डनीतिस्था दहराकाशरूपिणी ।
 प्रतिपन्मुख्यराकान्ततिथिमण्डलपूजिता ॥ १२२ ॥ (610)
 कलात्मिका कलानाथा काव्यालापविनोदिनी ।
 साचामररमावाणीसव्यदक्षिणसेविता ॥ १२३ ॥
 आदिशक्तिर मेया ऽऽत्मा परमा पावनाकृतिः ।
 अनेककोटिब्रह्माण्डजननी (620) दिव्यविग्रहा ॥ १२४ ॥
 क्लींकारी केवला गुह्या कैवल्यपददायिनी ।
 त्रिपुरा त्रिजगद्वन्धा त्रिमूर्ति स्त्रिदशेश्वरी ॥ १२५ ॥
 त्र्यक्षरी (630) दिव्यगन्धाढ्या सिन्दूरतिलकाञ्चिता ।
 उमा शैलेन्द्रतनया गौरी गन्धर्वसेविता ॥ १२६ ॥
 विश्वगर्भा स्वर्णगर्भा ऽवरदा वागधीश्वरी । (640)
 ध्यानगम्या ऽपरिच्छेद्या ज्ञानदा ज्ञानविग्रहा ॥ १२७ ॥
 सर्ववेदान्तसंवेद्या सत्यानन्दस्वरूपिणी ।
 लोपामुद्रार्चिता लीलाक्लृप्तब्रह्माण्डमण्डला ॥ १२८ ॥

- अदृश्या दृश्यरहिता (650) विज्ञाना वेधवर्जिता ।
 योगिनी योगदा योग्या योगानन्दा युगन्धरा ॥ १२९ ॥
 इच्छाशक्तिज्ञानशक्तिक्रियाशक्तिस्वरूपिणी ।
 सर्वाधारा मुप्रतिष्ठा (660) सदसद्रूपधारिणी ॥ १३० ॥
 अष्टमूर्तिर जाजैत्री लोकयात्राविधायिनी ।
 मूलाकिनी भूमरूपा निर्द्वैता द्वैतवर्जिता ॥ १३१ ॥
 अन्नदा वसुदा (670) वृद्धा ब्रह्मात्मैक्यस्वरूपिणी ।
 बृहती ब्राह्मणी ब्राह्मी ब्रह्मानन्दा वलिप्रिया ॥ १३२ ॥
 भाषारूपा बृहत्सेना भावाभावविवर्जिता । (680)
 मुखाराध्या शुभकरी शोभनासुलभागतिः ॥ १३३ ॥
 राजगजेश्वरी राज्यदायिनी राज्यवल्लभा ।
 राजकृपा राजपीठनिवेशितनिजाश्रिता ॥ १३४ ॥
 राज्यलक्ष्मीः कोशनाथा (690) चतुरङ्गवलेश्वरी ।
 साम्राज्यदायिनी सत्यसन्धा सागरमेखला ॥ १३५ ॥
 दीक्षिता दैत्यशमनी सर्वलोकवशंकरी ।
 सर्वार्थदात्री सावित्री सच्चिदानन्दरूपिणी ॥ १३६ ॥ (700)
 देशकालापरिच्छिन्ना सर्वगा सर्वमोहिनी ।
 सरस्वती शास्त्रमयी गुहाम्बा गुह्यरूपिणी ॥ १३७ ॥
 सर्वोपाधिविनिर्मुक्ता सदाशिवपतिव्रता ।
 संप्रदायेश्वरी (710) साध्वी (साधु-ई) गुरुमण्डलरूपिणी ॥

कुलोत्तीर्णा भगागध्या माया मधुमती मही ।
गणाम्ना गुह्यकाराध्या (720) कोमलाङ्गी गुरुप्रिया ॥ १३९ ॥
स्वतन्त्रा सर्वतन्त्रेशी दक्षिणामूर्तिरूपिणी ।
सनकादिसमाराध्या शिवज्ञानप्रदायिनी ॥ १४० ॥
चित्कला ऽऽनन्दकलिका प्रेमरूपा (730) प्रियंकरी ।
नामपारायणप्रीता नन्दिविद्या नटेश्वरी ॥ १४१ ॥
मिथ्याजगदधिष्ठाना मुक्तिदा मुक्तिरूपिणी ।
लास्यप्रिया लयकरी लज्जा (740) रम्भादिवन्दिता ॥ १४२ ॥
भवदावमुधावृष्टिः पापारण्यदवानला ।
दौर्भाग्यतूलवानूला जराध्वान्तरविप्रभा ॥ १४३ ॥
भाग्यान्धिचन्द्रिका भक्तचित्तकेकिधनाघना ।
रोगपर्वतदम्भोलि मृत्युदारुकुठारिका ॥ १४४ ॥
महेश्वरी (750) महाकाली महाग्रासा महाशना ।
अपर्णा चण्डिका चण्डमुण्डासुरनिषूदिनी ॥ १४५ ॥
क्षाराक्षरात्मिका सर्वलोकेशी विश्वधारिणी ।
त्रिवर्गदात्री (760) सुभगा त्र्यम्बिका त्रिगुणात्मिका ॥ १४६ ॥
स्वर्गापवर्गदा शुद्धा जपापुष्पनिभाकृतिः ।
ओजोवती द्युतिधरा यज्ञरूपा प्रियव्रता ॥ १४७ ॥ (770)
दुराराध्या दुराधर्षा पाटलीकुसुमप्रिया ।
महती मेरुनिलया मन्दारकुसुमप्रिया ॥ १४८ ॥

- वीराराध्या विराड्रूपा विरजा विश्वतोमुखी । (780)
 प्रत्यग्रूपा पराकाशा प्राणदा प्राणरूपिणी ॥ १४९ ॥
 मार्ताण्डमैग्वाराध्या मन्त्रिणीन्यस्तराज्यधुः ।
 त्रिपुरेगी जयत्मेना निखैगुण्या परापरा ॥ १५० ॥ (790)
 सत्यज्ञानानन्दरूपा सामरस्यपरायणा ।
 कपर्दिनी कलामाला कामधुक कामरूपिणी ॥ १५१ ॥
 कलानिधिः काव्यकला रसज्ञा रसशेवधिः । (800)
 पुष्टा पुरातना पूज्या पुष्करा पुष्करेक्षणा ॥ १५२ ॥
 परंज्योतिः परंधाम परमाणुः परात्परा ।
 पाशहस्ता (810) पाशहन्त्री परमन्त्रविभेदिनी ॥ १५३ ॥
 मूर्ता ऽमूर्ता ऽनित्यतृप्ता मुनिमानसहंसिका ।
 सत्यव्रता सत्यरूपा सर्वान्तर्यामिणी सर्ता ॥ १५४ ॥ (820)
 ब्रह्मार्णी ब्रह्म जननी बहुरूपा बुधार्चिता ।
 प्रसवित्री प्रचण्डा ऽऽज्ञा प्रतिष्ठा प्रकटाकृतिः ॥ १५५ ॥ (830)
 प्राणेश्वरी प्राणदात्री पञ्चाशत्पीठरूपिणी ।
 विशृङ्खला विविक्तस्था वीरमाता वियत्प्रसूः ॥ १५६ ॥
 मुकुन्दा मुक्तिनिलया मूलविग्रहरूपिणी । (840)
 भावज्ञा भवरोगघ्नी भवचक्रप्रवर्तिनी ॥ १५७ ॥
 छन्दःसारा शास्त्रसारा मन्त्रसारा तलोदरी ।
 उदारकीर्तिं रुद्रामवैभवा वर्णरूपिणी ॥ १५८ ॥ (850)

जन्ममृत्युजरातप्तजनविश्रान्तिदायिनी ।
 सर्वोपनिषदुद्धृष्टा शान्त्यतीतकलात्मिका ॥ १५९ ॥
 गम्भीरा गगनान्तस्था गर्विता गानलोलुपा ।
 कल्पनारहिता काष्ठा ऽकान्ता (८६०) कान्तार्धविग्रहा ॥ १६० ॥
 कार्यकारणनिर्मुक्ता कामकेलितरङ्गिता ।
 कनत्कनकताटङ्गा लीलाविग्रहधारिणी ॥ १६१ ॥
 अजा क्षयविनिर्मुक्ता मुग्धा क्षिप्रप्रसादिनी ।
 अन्तर्मुखसमाराध्या (८७०) बहिर्मुखसुदुर्लभा ॥ १६२ ॥
 त्रयी त्रिवर्गनिलया त्रिस्था त्रिपुरमालिनी ।
 निरामया निरालम्बा स्वात्मारामा सुधासृतिः ॥ १६३ ॥
 संसारपङ्कनिर्मग्नसमुद्धरणपण्डिता । (८८०)
 यज्ञप्रिया यज्ञकर्त्री यजमानस्वरूपिणी ॥ १६४ ॥
 धर्माधारा धनाध्यक्षा धनधान्यविवर्धिनी ।
 विप्रप्रिया विप्ररूपा विश्वभ्रमणकारिणी ॥ १६५ ॥
 विश्वग्रासा (८९०) विद्रुमाभा वैष्णवी विष्णुरूपिणी ।
 अयोनि योनिनिलया कूटस्था कुलरूपिणी ॥ १६६ ॥
 वीरगोष्ठीप्रिया वीरा नैष्कर्म्या (९००) नादरूपिणी ।
 विज्ञानकलना कल्या विदग्धा वैन्द्रवासना ॥ १६७ ॥
 तत्त्वाधिका तत्त्वमयी तत्त्वमर्थस्वरूपिणी ।
 सामगानप्रिया सौम्या (९१०) सदाशिवकुटुम्बिनी ॥ १६८ ॥

सव्यापमव्यमार्गस्था सर्वापट्टिनिवारिणी ।
 न्वस्था स्वभावमधुरा धीरा धीरसमर्चिता ॥ १६९ ॥
 चैतन्यार्घ्यसमाराध्या चैतन्यकुसुमप्रिया ।
 सदादिता (920) सदातुष्टा तरुणादित्यपाटला ॥ १७० ॥
 दक्षिणादक्षिणाराध्या दरस्मरमुखाम्बुजा ।
 कौलिनीकेवला ऽनर्घ्यकैवल्यपद्मायिनी ॥ १७१ ॥
 स्तोत्रप्रिया स्तुतिमती श्रुतिसंस्तुतवैभवा ।
 मनस्विनी (930) मानवती महेशी मङ्गलाकृतिः ॥ १७२ ॥
 विश्वमाता जगद्धात्री विशालाक्षी विरागिणी ।
 प्रगल्भा परमोदारा परमोदा (940) मनोमयी ॥ १७३ ॥
 व्योमकेशी विमानस्था वज्रिणी वामकेश्वरी ।
 पञ्चयज्ञप्रिया पञ्चप्रेतमञ्चाधिशायिनी ॥ १७४ ॥
 पञ्चमी पञ्चभूतेशी पञ्चसङ्ख्योपचारिणी । (950)
 शाश्वती शाश्वतैश्वर्या शर्मदा शंभुमोहिनी ॥ १७५ ॥
 धरा धरसुता धन्या धर्मिणी धर्मवर्धिनी ।
 लोकातीता (960) गुणातीता सर्वातीता शमात्मिका ॥ १७६ ॥
 बन्धूककुसुमप्रख्या बाला लीलाविनोदिनी ।
 सुमङ्गली सुखकरी सुवेषाढ्या सुवासिनी ॥ १७७ ॥ (970)
 सुवासिन्यर्चनप्रीता ऽऽशोभना शुद्धमानसा ।
 बिन्दुतर्पणसंतुष्टा पूर्वजा त्रिपुगम्बिका ॥ १७८ ॥

दशमुद्रासमाराध्या त्रिपुराश्रीवशंकरी ।
 ज्ञानमुद्रा ज्ञानगम्या (980) ज्ञानृज्ञेयस्वरूपिणी ॥ १७९ ॥
 योनिमुद्रा त्रिखण्डेशी त्रिगुणा ऽम्बा त्रिकोणगा ।
 अनघा ऽद्भुतचारित्रा वाञ्छितार्थप्रदायिनी ॥ १८० ॥
 अभ्यासातिशयज्ञाता (990) षडध्वातीतरूपिणी ।
 अव्याजकरुणामूर्तिर ज्ञानध्वान्तदीपिका ॥ १८१ ॥
 आबालगोपविदिता सर्वानुलङ्घ्यशासना ।
 श्रीचक्रराजनिलया श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरी ॥ १८२ ॥
 श्रीशिवा शिवशक्त्यैक्यरूपिणी ललिताम्बिका ॥ १८२½ ॥ 1000

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे उत्तरखण्डे श्रीहयग्रीवागस्त्यसंवादे
 श्रीललितासहस्रनामस्तोत्रकथनं नाम
 द्वितीयोऽध्यायः ॥

उत्तरभागः

तृतीयोऽध्यायः

फलश्रुतिः ।

इत्येतन्नामसाहस्रं कथितं ते वटोद्भव ।

रहस्यानां रहस्यं च ललितार्प्रीतिदायकम् ॥ १ ॥

अनेन सदृशं स्तोत्रं न भूतं न भविष्यति ।

सर्वरोगप्रशमनं सर्वसंपत्प्रवर्धनम् ॥ २ ॥

सर्वापमृत्युशमनं कालमृत्युनिवारणम् ।

सर्वज्वरार्तिशमनं दीर्घायुष्यप्रदायकम् ॥ ३ ॥

पुत्रप्रदमपुत्राणां पुरुषार्थप्रदायकम् ।

इदं विशेषाच्छ्रीदेव्याः स्तोत्रं प्रीतिविधायकम् ॥ ४ ॥

जपेन्नित्यं प्रयत्नेन ललितोपास्तितत्परः ।

प्रातः स्नात्वा विधानेन सन्ध्याकर्म समाप्य च ॥ ५ ॥

पूजागृहं ततो गत्वा चक्रराजं समर्चयेत् ।
 विद्यां जपेत्सहस्रं वा त्रिशतं शतमेव वा ॥ ६ ॥
 रहस्यनामसाहस्रमिदं पश्चात्पठेत्तरः ।
 जन्ममध्ये सकृच्चापि य एतत्पठते सुधीः ॥ ७ ॥
 तस्य पुण्यफलं वक्ष्ये शृणु त्वं कुम्भसंभव ।
 गङ्गादिसर्वतीर्थेषु यः स्नायात्कोटिजन्मसु ॥ ८ ॥
 कोटिलिङ्गप्रतिष्ठां च यः कुर्यादविमुक्तके ।
 कुरुक्षेत्रे तु यो दद्यात्कोटिवारं रविग्रहे ॥ ९ ॥
 कोटिं सुवर्णभाराणां श्रोत्रियेषु द्विजन्मसु ।
 यः कोटिं हयमेधानामाहरेद्वाङ्गरोधसि ॥ १० ॥
 आचरेत्कूपकोटीर्यो निर्जले मरुभूतले ।
 दुर्भिक्षे यः प्रतिदिनं कोटिब्राह्मणभोजनम् ॥ ११ ॥
 श्रद्धया परया कुर्यात्सहस्रपरिवत्सरान् ।
 तत्पुण्यकोटिगुणितं लभेत्पुण्यमनुत्तमम् ॥ १२ ॥
 रहस्यनामसाहस्रे नाम्नोऽप्येकस्य कीर्तनात् ।
 रहस्यनामसाहस्रे नामैकमपि यः पठेत् ॥ १३ ॥
 तस्य पापानि नश्यन्ति महान्त्यपि न संशयः ।
 नित्यकर्माननुष्ठानान्निषिद्धकरणादपि ॥ १४ ॥
 यत्पापं जायते पुंसां तत्सर्वं नश्यति द्रुतम् ।
 बहुनात्र किमुक्तेन शृणु त्वं कलशीसुत ॥ १५ ॥

अत्रैकनाम्नो या शक्तिः पातकानां निवर्तने ।
 तन्निवर्त्यमघं कर्तुं नालं लोकाश्चतुर्दश ॥ १६ ॥
 यस्त्यक्त्वा नामसाहस्रं पापहानिमभीप्सति ।
 स हि शीतनिवृत्त्यर्थं हिमशैलं निपेवने ॥ १७ ॥
 भक्तो यः कर्तयेन्नित्यमिदं नामसहस्रकम् ।
 तस्मै श्रीललितादेवी प्रीताभीष्टं प्रयच्छति ॥ १८ ॥
 अकीर्तयन्निदं स्तोत्रं कथं भक्तो भविष्यति ।
 नित्यं संकर्तनाशक्तः कर्तयेत्पुण्यवासरे ॥ १९ ॥
 संक्रान्तौ विपुवे चैव स्वजन्मत्रितयेऽयने ।
 नवम्यां वा चतुर्दश्यां मितायां शुक्रवामगे ॥ २० ॥
 कर्तयेन्नामसाहस्रं पौर्णमास्यां विगेषतः ।
 पौर्णमास्यां चन्द्रबिम्बे ध्यात्वा श्रीललिताम्बिकाम् ॥ २१ ॥
 पञ्चोपचारैः संपूज्य पठेन्नामसहस्रकम् ।
 सर्वे रोगाः प्रणश्यन्ति दीर्घायुष्यं च विन्दति ॥ २२ ॥
 अयमायुष्करो नाम प्रयोगः कल्पचो(नो)दितः ।
 ज्वरार्थं शिरसि स्पृष्ट्वा पठेन्नामसहस्रकम् ॥ २३ ॥
 तत्क्षणात्प्रशमं याति शिरस्तोदो ज्वरोऽपि च ।
 सर्वव्याधिनिवृत्त्यर्थं स्पृष्ट्वा भस्म जपेदिदम् ॥ २४ ॥
 तद्भस्मधारणादेव नश्यन्ति व्याधयः क्षणात् ।
 जलं संमन्थ्य कुम्भस्थं नामसाहस्रतो मुने ॥ २५ ॥

अभिषिञ्चेद्ग्रहग्रस्तान्ग्राहा नश्यन्ति तत्क्षणात् ।
 सुधासागरमध्यस्थां ध्यात्वा श्रीललिताम्बिकाम् ॥ २६ ॥
 यः पठन्नामसाहस्रं विपं तस्य विनश्यति ।
 बन्ध्यानां पुत्रलाभाय नामसाहस्रमन्त्रितम् ॥ २७ ॥
 नवनीतं प्रदद्यात्तु पुत्रलाभो भवेद्भुवम् ।
 त्रेव्याः पाशेन संवद्धामाकृष्टामङ्कुशेन च ॥ २८ ॥
 ध्यात्वाभीष्टां स्त्रियं रात्रौ जपेन्नामसहस्रकम् ।
 आयाति स्वसमीपं सा यद्यप्यन्तःपुरं गता ॥ २९ ॥
 राजाकर्षणकामश्चेद्राजावसथदिङ्मुखः ।
 त्रिरात्रं यः पठेदेतच्छ्रीदेवीध्यानतत्परः ॥ ३० ॥
 स राजा पारवश्येन तुरङ्गं वा मतङ्गजम् ।
 आरुह्यायाति निकटं दासवत्प्रणिपत्य च ॥ ३१ ॥
 तस्मै राज्यं च कोशं च ददात्येव वशं गतः ।
 रहस्यनामसाहस्रं यः कीर्तयति नित्यशः ॥ ३२ ॥
 तन्मुखालोकमात्रेण मुखेल्लोकत्रयं मुने ।
 यस्त्विदं नामसाहस्रं सकृत्पठति भक्तिमान् ॥ ३३ ॥
 तस्य ये शत्रवस्तेषां निहन्ता शरमेश्वरः ।
 यो वाभिचारं कुरुते नामसाहस्रपाठके ॥ ३४ ॥
 निर्वर्त्य तत्क्रियां हन्यात्तं वै प्रत्यङ्गिरा स्वयम् ।
 ये क्रूरदृष्ट्या वीक्षन्ते नामसाहस्रपाठकम् ॥ ३५ ॥

तानन्यान्कुरुते क्षिप्रं स्वयं माताण्डभैरवः ।
 धनं यो हरते चोरैर्नामसाहस्रजापिनः ॥ ३३ ॥
 यत्र कुत्र स्थितं वापि क्षेत्रपालो निहन्ति तम् ।
 विद्यासु कुरुते वादं यो विद्वान्नामजापिना ॥ ३७ ॥
 तस्य वाक्स्तम्भनं सद्यः कर्गति नकुलेश्वरी ।
 यो गजा कुरुते वैरं नामसाहस्रजापिना ॥ ३८ ॥
 चतुरङ्गवलं तस्य दण्डिनी मंहरेत्स्वयम् ।
 यः पठन्नामसाहस्रं षण्मासं भक्तिसंयुतः ॥ ३९ ॥
 लक्ष्मीश्चाञ्जल्यरहिता मदा तिष्ठति तद्गृहे ।
 मासमेकं प्रतिदिनं त्रिवारं यः पठन्नरः ॥ ४० ॥
 भारती तस्य जिह्वाग्रे रङ्गे नृत्यति नित्यशः ।
 यस्त्वेकवारं पठति पक्षमात्रमतन्द्रितः ॥ ४१ ॥
 मुह्यन्ति कामवशगा मृगाक्ष्यस्तस्य वीक्षणात् ।
 यः पठन्नामसाहस्रं जन्ममध्ये सकृन्नरः ॥ ४२ ॥
 तद्दृष्टिगोचराः सर्वे मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः ।
 यो वेत्ति नामसाहस्रं तस्मै देयं द्विजन्मने ॥ ४३ ॥
 अन्नं वस्त्रं धनं धान्यं नान्येभ्यस्तु कदाचन ।
 श्रीमन्त्रराजं यो वेत्ति श्रीचक्रं यः समर्चति ॥ ४४ ॥
 यः कीर्तयति नामानि तं सत्पात्रं विदुर्बुधाः ।
 तस्मै देयं प्रयत्नेन श्रीदेवीप्रीतिमिच्छता ॥ ४५ ॥

न कीर्तयति नामानि मन्त्रराजं न वेत्ति यः ।
 पशुतुल्यः स विज्ञेयस्तस्मै दत्तं निरर्थकम् ॥ ४६ ॥
 परीक्ष्य विद्याविषये तेभ्यो दद्याद्विचक्षणः ।
 श्रीमन्त्रराजसदृशो यथा मन्त्रो न विद्यते ॥ ४७ ॥
 देवता ललितातुल्या यथा नास्ति घटोद्भव ।
 रहस्यनामसाहस्रतुल्या नास्ति तथा स्तुतिः ॥ ४८ ॥
 लिखित्वा पुस्तके यस्तु नामसाहस्रमुत्तमम् ।
 समर्चयेत्सदा भक्त्या तस्य तुष्यति सुन्दरी ॥ ४९ ॥
 बहुनात्र किमुक्तेन शृणु त्वं कुम्भसंभव ।
 नानेन सदृशं स्तोत्रं सर्वतन्त्रेषु दृश्यते ॥ ५० ॥
 तस्मादुपासको नित्यं कीर्तयेदिदमादरात् ।
 एभिर्नामसहस्रैस्तु श्रीचक्रं योऽर्चयेत्सकृत् ॥ ५१ ॥
 पद्मैर्वा तुलसीपुष्पैः कल्हारैर्वा कदम्बकैः ।
 चम्पकैर्जातिकुसुमैर्मल्लिकाकरवीरकैः ॥ ५२ ॥
 उत्पलैर्विल्वपत्रैर्वा कुन्दकेसरपाटलैः ।
 अन्यैः सुगन्धिकुसुमैः केतकीमाघवीमुखैः ॥ ५३ ॥
 तस्य पुण्यफलं वक्तुं न शक्नोति महेश्वरः ।
 सा वेत्ति ललितादेवी स्वचक्रार्चनजं फलम् ॥ ५४ ॥
 अन्ये कथं विजानीयुर्ब्रह्माद्याः स्वल्पमेधसः ।
 प्रतिमासं पौर्णमास्यामेभिर्नामसहस्रकैः ॥ ५५ ॥

रात्रौ यश्चक्रराजस्थानर्चयेत्परदेवताम् ।
 स एव ललितारूपस्तद्रूपा ललिता स्वयम् ॥ ५६ ॥
 न तयोर्विद्यते भेदो भेदकृत्पापकृद्भवेत् ।
 महानवम्यां यो भक्तः श्रीदेवीं चक्रमध्यगाम् ॥ ५७ ॥
 अर्चयेन्नामसाहस्रैस्तस्य मुक्तिः को स्थिता ।
 यस्तु नामसहस्रेण चक्रवाते समर्चयेत् ॥ ५८ ॥
 चक्रराजे महादेवीं तस्य पुण्यफलं शृणु ।
 सर्वान्कामानवाप्येह सर्वमौभाग्यसंयुतः ॥ ५९ ॥
 पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो भुक्त्वा भोगान्प्रवेप्सितान् ।
 अन्तं श्रीललितादेव्याः मायुज्यमतिदुर्लभम् ॥ ६० ॥
 प्रार्थनीयं शिवायैश्च प्राप्तोत्प्रेव न संशयः ।
 यः सहस्रं ब्राह्मणानान्नेभिर्नामसहस्रकैः ॥ ६१ ॥
 समर्च्य भोजयेद्भक्त्या पायसापूपपङ्क्तैः ।
 तस्मै प्रीणाति ललिता स्वसाम्राज्यं प्रयच्छति ॥ ६२ ॥
 न तस्य दुर्लभं वस्तु त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
 निष्कामः कीर्तयेद्यस्तु नामसाहस्रमुत्तमम् ॥ ६३ ॥
 ब्रह्मज्ञानमवाप्नोति येन मुच्येत बन्धनात् ।
 धनार्थी धनमाप्नोति यशोऽर्थी चामुयाद्यशः ॥ ६४ ॥
 विद्यार्थी चाप्नुयाद्विद्यां नामसाहस्रकीर्तनात् ।
 नानेन सदृशं स्तोत्रं भोगमोक्षप्रदं मुने ॥ ६५ ॥

कीर्तनीयमिदं तस्माद्भोगमोक्षार्थिभिर्नरैः ।
 चतुराश्रमनिष्ठैश्च कीर्तनीयमिदं सदा ॥ ६६ ॥
 स्वधर्मसमनुष्ठानवैकल्यपरिपूर्यते ।
 कलौ पापैकबहुले धर्मानुष्ठानवर्जिते ॥ ६७ ॥
 नामसंकीर्तनं मुक्त्वा नृणां नान्यत्परायणम् ।
 लौकिकाद्वचनान्मुख्यं विष्णुनामानुकीर्तनम् ॥ ६८ ॥
 विष्णुनामसहस्राच्च शिवनामैकमुत्तमम् ।
 शिवनामसहस्राच्च देव्या नामैकमुत्तमम् ॥ ६९ ॥
 देवीनामसहस्राणि कोटिशः सन्ति कुम्भज ।
 तेषु मुख्यं दशविधं नामसाहस्रमुच्यते ॥ ७० ॥
 रहस्यनामसाहस्रमिदं शस्तं दशस्वपि ।
 तस्मात्संकीर्तयेन्नित्यं कलिदोषनिवृत्तये ॥ ७१ ॥
 मुख्यं श्रीमातृनामेति न जानन्ति विमोहिताः ।
 विष्णुनामपराः केचिच्छिवनामपराः परे ॥ ७२ ॥
 न कश्चिदपि लोकेषु ललितानामतत्परः ।
 येनान्यदेवतानाम कीर्तितं जन्मकोटिषु ॥ ७३ ॥
 तस्यैव भवति श्रद्धा श्रीदेवीनामकीर्तने ।
 चरमे जन्मनि यथा श्रीविद्योपासको भवेत् ॥ ७४ ॥
 नामसाहस्रपाठश्च तथा चरमजन्मनि ।
 यथैव विरला लोके श्रीविद्याचारवेदिनः ॥ ७५ ॥

तथैव विरला गुह्यनामसाहस्रपाठकाः ।
 मन्त्रराजजपश्चैव चक्रराजार्चनं तथा ॥ ७६ ॥
 रहस्यनामपाठश्च नाल्पस्य तपसः फलम् ।
 अपठन्नामसाहस्रं प्रीणयेद्यो महेश्वरीम् ॥ ७७ ॥
 स चक्षुषा विना रूपं पश्येदेव विमूढधीः ।
 रहस्यनामसाहस्रं त्यक्त्वा यः सिद्धिकामुकः ॥ ७८ ॥
 स भोजनं विना नूनं क्षुन्निवृत्तिमभीप्सति ।
 यो भक्तो ललितादेव्याः स नित्यं कीर्तयेद्दिदम् ॥ ७९ ॥
 नान्यथा प्रीयते देवी कल्पकोटिशतैरपि ।
 तस्माद्रहस्यनामानि श्रीमातुः प्रयतः पठेत् ॥ ८० ॥
 इति ते कथितं स्तोत्रं रहस्यं कुम्भसंभव ।
 नाविद्यावेदिने ब्रूयान्नामक्ताय कदाचन ॥ ८१ ॥
 यथैव गोप्या श्रीविद्या तथा गोप्यमिदं मुने ।
 पशुतुल्येषु न ब्रूयाज्जनेषु स्तोत्रमुत्तमम् ॥ ८२ ॥
 यो ददाति विमूढात्मा श्रीविद्यारहिताय च ।
 तस्मै कुप्यन्ति योगिन्यः सोऽनर्थः सुमहान्मृतः ॥ ८३ ॥
 रहस्यनामसाहस्रं तस्मात्संगोपयेद्दिदम् ।
 स्वतन्त्रेण मया नोक्तं तवापि कलशीसुत ॥ ८४ ॥
 ललिताप्रेरणेनैव मयोक्तं स्तोत्रमुत्तमम् ।
 कीर्तनीयमिदं भक्त्या कुम्भयोने निरन्तरम् ॥ ८५ ॥

तेन तुष्टा महादेवी तवाभीष्टं प्रदाम्यति ।

श्रीसूत उवाच—

इत्युक्त्वा श्रीहयग्रीवो ध्यात्वा श्रीललिताम्बिकाम् ॥ ८६ ॥

आनन्दममहृदयः सद्यः पुलकितोऽभवत् ॥ ८६½ ॥

इति श्रीब्रह्माण्डपुराणे उत्तरखण्डे श्रीहयग्रीवागस्त्यसंवादे

श्रीललितानामसहस्रफलनिरूपणं नाम

तृतीयोऽध्यायः ॥

ललितासहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

